

BALOGH MÁTÉ

Hangyák indulója

*Kantáta narrátorra, szoprán szólóra, vegyeskarra és szimfonikus zenekarra,
Bertók László szövegeire*

A mű szövegéül Bertók László *Fekete tejút*, *hangyák vonulnak* című verse, valamint *Firkák a szalmaszálla* kötetének részletei szolgálnak.

NARRÁTOR
SZOPRÁN
KÓRUS

1. Prológus

SZOPRÁN
Ennyi lenne csak?

KÓRUS
Hangyák vonulnak...

NARRÁTOR
Ahogy a hangyák, a nyüzsi, a sor,
s hogy néhány mindig kilóg valahol.

KÓRUS
Hangyák vonulnak, fal tövében...
Elmosódó...
Sötét...
Kivehetetlen...
Mindenható...
Befoghatatlan...
Oda-vissza...
Hangyák vonulnak...

2. Korál

KÓRUS

Több-e ennél, ha az idő (az idő érzékelésének)
viszonylagosságára gondolsz?

SZOPRÁN

Ennyi...?

KÓRUS

Több-e, kevesebb-e,
gyorsabb-e a „hangya-idő” az „ember-időnél”?

SZOPRÁN

Ennyi lenne...?

KÓRUS

Mit tudhat a saját tengelye körül külön is megforduló
hangya a távolabb „keringőkről”, a többi hangyáról?

SZOPRÁN

E... Ennyi... Ennyi lenne... Ennyi lenne csak?

3. Intermezzo

NARRÁTOR

Kelettől nyugatig leoltva a lámpa,
hogy sötét jövőjét a Föld jobban lássa.
És akkor az ember űrszonda képében
leszáll egy jéghideg üstökös ölében.

4. Recitativo

KÓRUS

Az alattuk kivillanó járólapon, az anyagon,
s az anyag-lelke gravitáción kívül összetartja-e valami
az önmagát felülről sohase érzékelő sokaságot? Azért
lassít-e, oldalmaz-e ki, áll-e félre egy-egy a millióból,
vakarja meg a fejét, szöszöl, moco rog magában,
hog y effélékről, például a végtelen vonulás okáról
tűnődjön? Netán a gondolatait, érzéseit,
álmát feljegyezze róluk egy porszemre? Vagy csak
elfáradt, megéhezett, megöregedett? Sejtí-e, hogy
valaki, aki nálánál sokkal hatalmasabb, minden
moccnását látja, figyelí, s azt tesz vele, amit akar?

SZOPRÁN
Ennyi lenne csak?

5. Perpetuum mobile

NARRÁTOR

Ha a teret s időt mind magukhoz mérik,
csak a magad útján jutsz el ától zéig.

Igen, ha gyorsabban szeded a lábad,
még mindig gyorsabban megyek utánad.

A kifli, a hold, az ég, a néma porszemek,
s az éjszaka szárnya, hogy voltam és leszek.

Mint végpontjai a táguló világnak,
egyre messzebb tőled a kezed, a lábad.

Egymást helyesbítő rossz lépések után,
s vajon mi előtt még? Légy eszednél, komám!

Mozogni, menni el, menekülni tőle,
hogy amíg utolér, ne legyen előnye.

6. Rituálé

NARRÁTOR

Mintha maga vinné a világ terheit,
megfeszül egy izmod, és ott feledkezik.

KÓRUS

Fekete tejút, hangyák vonulnak honnan-hová,
át a teraszon, le a lépcsőn, el a fal tövében,
felülről (magasról) nézvést elmosódó sáv, sötét
bizsergés csupán, kezdete s vége is kivehetetlen.

NARRÁTOR

Akár egy halom hasított pillanat,
hever egymáson, ami nincs, s aki vagy.

KÓRUS

Csak ha lehajolsz (meghajolsz, letérdelsz), ha
megfeledkezel emberi („mindenható”?) voltodról,
csak akkor tekinthetsz bele a szemmel befoghatatlan,

oda-vissza, ám végül is egyazon irányba tartó
sodrásba (galaxisba?), s figyelhetsz meg (ha
szerencséd van) egy-egy (alkalmi) bolygórendszert,
amely mintha külön is működné, meg-megfordul
a saját csillaga körül.

SZOPRÁN

Ennyi lenne csak?

NARRÁTOR

Ha kimerülnek tartalékai,
egyre nehezebb féken tartani.

KÓRUS

Fél-e emiatt? Érdekli-e, hogy mi lesz, ha rálépsz
(ha egy ember rálép), s belenyomódik, elvillan a
maszatos semmibe? Hogy a sötét végtelen (is) odáig
tart csak, ameddig világos, ahol személyes határa
van (a határok), a kiszámíthatatlan talpig, amely most
(láthatóan) a társadé, aki miközben teszi a dolgát,
belelép a tejútba, s a (meditáló?) hangyát (is) eltapossa?
S merthogy (te is) a lába alá kerültél, anyáskodva
(istenkedve?), nagyon magasról azzal nyugtatgat, hogy
azért vonulnak a hangyák, mert eső lesz?

NARRÁTOR

Ennyi volna csak.